

Vaccination programme for children and young people - Lithuanian

Koronavirusas (COVID-19)

Vakcinacijos programa vaikams ir jaunuoliams

Vadovas tėvams

Šį rudenį visiems 12–15 metų jaunuoliams siūloma pirmoji COVID-19 „Pfizer“ vakcinos dozė. COVID-19 yra labai užkrečiama kvėpavimo takų liga, kurią sukelia SARS-CoV-2 virusas. Labai mažai sveikų vaikų ir jaunų žmonių, sergančių COVID-19 infekcija, suserga sunkia šios ligos forma.

Kodėl mano vaikas turi skiepytis

Visi JK vyriausieji medicinos pareigūnai sutinka, kad nors daugelis jaunų žmonių paprastai suserga lengva arba besimptomė COVID-19 forma, tačiau kai kuriems šis susirgimas gali būti labai nemalonus, o viena vakcinos dozė suteiks gerą apsaugą nuo sunkios ligos formos ir padės išvengti hospitalizacijos.

12–15 metų jaunuolių skiepėjimas taip pat turėtų sumažinti būtinybę praleisti pamokas ir sumažinti COVID-19 plitimo mokyklose riziką.

Todėl COVID-19 skiepų programa vidurinėse mokyklose turėtų suteikti apsaugą jaunuoliams ir sumažinti trukdžius tiesioginiam mokymui. Tai padės išlaikyti jaunuolius emociškai stabilius ir laimingesnius ir būtent šis aspektas buvo labai svarbus JK vyriausiems medicinos pareigūnams. Daugiau informacijos rasite 7 puslapyje.

Koronaviruso (COVID-19) vakcina

Vakcina nuo COVID-19 padeda sumažinti COVID-19 infekcijos tikimybę ir suteikia gerą apsaugą sunkios ligos formos. Gali praėti kelios savaitės, kol po vakcinės jūsų organizme susidarys apsauga.

Kaip veikia vakcina?

„Pfizer“ vakcina yra mRNR pagrįsta vakcina nuo COVID-19. Ji veikia, įvedant į organizmą molekulę (mRNR), kuri nurodo organizmo ląstelėms gaminti baltymą, panašų į tą, kuris randamas viruse, sukeliančiame COVID-19. Tada šį baltymą atpažįsta imuninė sistema, gaminanti antikūnus, kurie apsaugos nuo COVID-19 infekcijos.

Ląstelės skaito mRNR panašiai kaip mes skaitome naudojimo instrukciją, ir nurodo joms gaminti specifinius baltymus, kurie organizme sukuria imuninį atsaką, padėdami apsaugoti jį nuo viruso. Jūsų organizmas per kelias dienas sunaikina mRNR. Ji nebus įtraukta į jūsų DNR.

Ar tai saugu jaunuoliams?

Vaistų kontrolės institucija Vaistų ir sveikatos priežiūros produktų reguliavimo agentūra (MHRA), patvirtino, kad „Pfizer“ vakcina yra saugi ir veiksminga 12–17 metų jaunuoliams.

Tai buvo nustatyta, griežtai įvertinus vakcinų saugumą, kokybę ir veiksmingumą šiai amžiaus grupei.

JK taip pat pasinaudojo duomenimis iš JAV, Kanados ir Izraelio, kurios jau siūlo skiepytis visiems 12-15 metų jaunuoliams.

Šie vaizdo įrašai viską paaiškina išsamiau:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1434441175281274890>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1405246298320637960>

Kaip vakcinės buvo sukurtos taip greitai?

Visos vakcinės perėjo 3 klinikinių tyrimų etapus ir buvo išbandytos su dešimtimis tūkstančių žmonių visame pasaulyje. Bandomieji etapai buvo vykdomi tuo pat metu, taip pagreitinant vakcinės gamybos laiką, tačiau jokių būdu nesutrumpinant laiko būtiniesiems tyrimams. Nuo 2020 metų gruodžio „Pfizer“ vakcina buvo paskiepyti milijonai žmonių JK ir ši vakcina turi puikius saugumo įrašus.

Šie vaizdo įrašai viską paaiškina išsamiau:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1375364398601039872>

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1421206463297441793>

Dažniausi šalutiniai poveikiai

Kaip ir visi vaistai, vakcinės gali turėti šalutinių poveikių. Dauguma jų yra lengvi ir trumpalaikiai bei pasireiškia ne visiems. Dažniausiai pasitaikantys šalutiniai poveikiai turėtų tęstis tik vieną ar porą dienų.

Dažniausiai šalutiniai poveikiai, pasireiškiantys per pirmąsias porą dienų:

- skausmas, sunkumas ir jautrumas toje rankos vietoje, kur buvo suleista vakcina
- nuovargis
- galvos skausmas, kiti skausmai ir šaltkrėtis
- jaunuoliams taip pat gali pasireikšti vieną – dvi dienas trunkantys gripą primenantys simptomai su drebulio priepuoliais

Kad pasijustų geriau, jaunuolius raginame pailsėti ir išgerti paracetamolio (vadovaukitės ant vaisto pakuotės pateiktomis rekomendacijomis).

Labai retai pasitaikantys sunkūs šalutiniai poveikiai

Visame pasaulyje neseniai buvo pranešta apie labai retus širdies uždegimo, vadinamo miokarditu ar perikarditu, atvejus po vakcinacijos nuo COVID-19. Dauguma šių žmonių pasijuto geriau po poilsio ir paprasto gydymo.

Šie atvejai buvo pastebėti daugiausia jaunesniems vyrams ir dažniausiai pasireiškė per kelias dienas po antrosios dozės; miokarditas labai retai pasitaiko po pirmosios vakcinos dozės.

Ar mano vaikas bus stebimas po skiepavimo?

Sunkios alerginės reakcijos į vakciną pasitaiko labai retai, tačiau dažniausiai pasireiškia per kelias minutes po injekcijos. Mokyklų slaugytojų komandos yra apmokytos pastebėti ir sukontroliuoti alergines reakcijas, todėl visi vaikai bus stebimi 15 minučių.

Visų mokyklų slaugytojų komandos turės reikiamą įrangą alerginei reakcijai gydyti. Vaikams, alergiškiems įprastiems maisto produktams, nėra didesnės šios sunkios alergijos rizikos.

Kur gauti daugiau informacijos apie vakciną nuo COVID-19?

PHA lankstinukuose tėvams ir jaunuoliams pateikiama daugiau informacijos apie vakciną, įskaitant tai, ko tikėtis COVID-19 skiepo.

Apsilankykite www.pha.sit/covid-vaccine-schools, kur rasite naujausius informacinius lankstinukus ir informaciją kitais formatais.

Kaip bus skiepijama mokyklose?

Kaip ir visų skiepų programų mokyklose atvejais, vakcinas leis mokyklų slaugytojų komandos, glaudžiai bendradarbiaudamos su mokykla.

Kas ir kada gali skiepytis?

Visiems 16–17 metų jaunuoliams buvo pasiūlyta pirmoji vakcinos dozė.

12–17 metų jaunuoliams, kuriems yra didesnė infekcijos rizika arba kurie gyvena su asmeniu, kurio imuninė sistema yra labai nusilpusi, buvo pasiūlytos 2 vakcinos dozės su 8 savaitėmis pertrauka.

Visiems 12–15 metų jaunuoliams dabar siūloma pirmoji vakcinos dozė pagal mokykloje vykdomą skiepavimo nuo COVID-19 programą. Jeigu skiepavimo mokykloje dieną esate 12 metų ar vyresnis, galėsite gauti vakciną.

Kai gausime daugiau duomenų apie COVID-19 ir žinosime, kaip jis reaguoja į vakciną, jaunuolių grupėms gali būti skiriamos tolimesnės dozės.

Kas atsitiks, jeigu mano vaikas negaus vakcinos tą dieną, kai ji bus pasiūlyta mokykloje?

12–15 metų jaunuoliams, kurie vakcinos dieną negaus savo vakcinos, bus numatyta tvarka, kuria mokyklos slaugytojų komandos galės pasidalinti su mokykla.

Čia kalbama ir apie tuos jaunuolius, kuriems 12 metų sueis jau po tos dienos, kai mokykloje apsilankys slaugytojų komanda.

Kas atsitiks, jeigu mano vaikas serga kokia nors liga arba jis blogai jaučiasi skiepavimo dieną?

Jeigu jaunuolis skiepavimo dieną blogai jausis, mokyklų slaugytojų komandos nuspręs, ar galima jį skiepyti.

Visiems vaikams, praleidusiems pirmą skiepą savo mokykloje, bus pateiktas pasiūlymas gauti skiepą kitu metu. Tai padės užtikrinti, kad jūsų vaikas vis tiek galėtų pasiskiepyti, jeigu:

- jūsų vaikui 12 metų sukaks jau po skiepavimo programos mokykloje
- jūsų vaiko tą dieną nėra mokykloje

- jūsų vaikas neseniai sirgo COVID-19 infekcija
- jūsų vaiko COVID testas, atliktas per pastarąsias 28 dienas, buvo teigiamas
- persigalvojote dėl skiepo arba jums reikia šiek tiek daugiau laiko sprendimui priimti

Visi klausimai dėl vakcinacijos tinkamumo konkrečiam jaunuoliui turėtų būti pateikti mokyklų slaugytojų komandoms, leidžiančioms vakcinas, kurios taip pat galės pasidalyti informacija apie alternatyvius skiepavimo laikus.

Mano vaikas mokosi namuose ir nelanko mokyklos. Ar jam bus pasiūlyta vakcina pagal šią programą?

Visiems tinkamos amžiaus grupės jaunuoliams, kurie nelanko mokyklos, pavyzdžiui, tiems, kurie mokosi namuose arba gyvena apsaugotame būste, turėtų būti pasiūlyta vakcina. Mokyklų slaugytojų komandos bus parengusios planus, kaip pasiūlyti vakcinas šiems jaunuoliams.

Mano vaikas yra vyresnis nei 12 metų, tačiau jis mokosi ne mokykloje, o koledže. Ar jam bus pasiūlyta vakcina pagal šią programą?

Taip. Visiems tinkamos amžiaus grupės vaikams, kurie nelanko mokyklos, turėtų būti pasiūlyta vakcina. Mokyklų slaugytojų komandos bus parengusios planus, kaip pasiūlyti vakcinas šiems vaikams.

Mano vaikas mokosi specialioje mokykloje. Ar jam bus pasiūlyta vakcina pagal šią programą?

Taip. Mokyklų slaugytojų komandoms pavesta skiepyti vaikus specialiose mokyklose.

Ar 12–15 metų vaikas gali pasinaudoti COVID-19 skiepų centru (angl. walk-in site) paslaugomis, kad būtų greičiau?

Deja, šios amžiaus grupės vaikų šie centrai nepriima. Šiuo metu neplanuojama tartis dėl šios vietos naudojimo vaikams skiepyti

Kaip veikia sutikimo procesas?

Visų tėvų arba tų, kurie turi tėvų atsakomybę, prašoma sutikimo ir jie paprastai priima šį sprendimą kartu su savo vaikais. Informacinis lapelis skirtas vaikui (kaip vakcinos gavėjui) ir ragina vaikus sprendimą dėl vakcinos aptarti su savo tėvais.

Vidurinėse mokyklose kai kurie jaunuoliai gali būti pakankamai subrendę, kad patys duotų sutikimą. Kartais taip atsitinka, jeigu tėvai negrąžino sutikimo formos, tačiau vaikas vis tiek nori skiepytis tą dieną, kai siūlomi skiepai. Bus dedamos visos pastangos susisiekti su tėvais ir gauti jų žodinį sutikimą.

Toks yra nusistovėjęs procesas, apie kurį jau žinote iš kitų skiepų programų mokykloje.

Kas nusprendžia, ar jaunuolis pats gali duoti sutikimą?

Vidurinėse mokyklose kai kurie jauni žmonės bus pakankamai subrendę, kad patys duotų sutikimą. Sveikatos priežiūros specialistai iš mokyklų slaugytojų komandos pasikalbės su jaunuoliu ir dės visas pastangas, kad susisiektų su jo tėvais. Šie specialistai turi patirties, skiepijant jaunus žmones, ir bus atsakingi už tai, kad įvertintų, ar jie yra pakankamai nuovokūs, kad galėtų patys duoti sutikimą (tai vadinama „Giliko kompetencija“).

Toks yra nusistovėjęs procesas, apie kurį jau žinote iš kitų skiepų programų mokykloje.

Daugiau informacijos apie sutikimą, įskaitant Giliko kompetenciją, galite perskaityti Žaliojoje skiepavimo knygoje – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2

Ar tėvai gali atsisakyti skiepyti savo vaiką?

Taip. Vakcina nėra privaloma. Tėvų bus paprašyta duoti sutikimą skiepytis. Jaunuoliai gali pareikšti norą skiepytis ir turėti galimybę patys duoti informuotą sutikimą. Tėvai turėtų būti skatinami iš anksto kalbėtis su savo vaikais, kad prieš skiepimą būtų susitarta dėl sutikimo.

Jeigu nebus gautas sutikimas ir jaunuolis neturės Giliko kompetencijos arba nenorės būti skiepytas, vakcina leidžiama nebus.

Kas atsitiks, jeigu tėvai nesutiks, bet jaunuolis norės pasiskiepyti?

Jaunuoliai, kurie pilnai supranta viską, kas susiję su siūloma procedūra, pavyzdžiui, skiepimu, teisiškai gali duoti sutikimą. Tai vadinama „Giliko kompetencija“.

Jeigu nebuvo gautas tėvų sutikimas, tačiau jaunuolis nori būti paskiepytas ir sveikatos priežiūros specialistas mano, kad jis turi Giliko kompetenciją, jaunuolį vis tiek galima skiepyti.

Šiuo atveju mokyklų slaugytojų komandos dės visas pastangas, kad susisiektų su tėvais ir bandytų siekti susitarimo tarp tėvų ir jaunuolio. Tačiau tėvai negali panaikinti jaunuolio, turinčio Giliko kompetenciją, sprendimo.

Daugiau informacijos apie sutikimą, įskaitant Giliko kompetenciją, galite perskaityti žaliojoje skiepavimo knygoje – www.gov.uk/government/publications/consent-the-green-book-chapter-2

Dažni klausimai

Mano vaikas alergiškas. Ar jam galima skiepytis?

Yra labai mažai vaikų, kurie negali gauti vakcinų.

„JK gavėjams skirtą informaciją“ apie „Pfizer“ vakcinas galite perskaityti čia:

<https://coronavirus-yellowcard.mhra.gov.uk/productinformation>

Čia pateikiama saugos informacija apie vakciną ir išsamesnė informacija apie sveikatos sutrikimus, galinčius trukdyti jaunuoliui skiepytis. Visi jaunuoliai ir jų tėvai ar globėjai turėtų pasitarti su savo mokyklų slaugytojų komandomis, jeigu jie nerimauja dėl alergijos ir skiepų nuo COVID-19.

Ar vakcinos gali sukelti nereguliarias menstruacijas ar netikėtą kraujavimą?

Menstruacijų problemos yra labai dažnos ir gali atsirasti dėl įvairių veiksnių, įskaitant stresą ir kitas trumpalaikes ligas. Nors kai kurie žmonės pranešė, kad po skiepo menstruacijos buvo trumpam sutrikę, nėra įrodymų, kad tai įvyko dėl vakcinų.

Ar vakcinos gali turėti įtakos vaisingumui?

Nėra įrodymų, kad vakcinos nuo COVID-19 veiktų vyrų ar moterų vaisingumą. Britų vaisingumo draugijos svetainėje pateikiama šiek tiek naudingos informacijos.

Jeigu turite klausimų apie vakciną, kreipkitės į mokyklos slaugytojų komanda. Jų kontaktinius duomenis gausite kartu su [informacija](#) ir sutikimo forma.

Ar vakcinose yra alkoholio?

„Pfizer“ vakcinoje nuo COVID-19, kuri yra rekomenduojama jaunuoliams, nėra alkoholio.

Ar vakcinose nuo COVID-19 yra gyvūninės kilmės produktų?

MHRA patvirtino, kad vakcinose nėra gyvūninės kilmės produktų. Visi ingredientai yra paskelbti sveikatos priežiūros informacijoje MHRA svetainėje.

Šiame vaizdo įrašė pateikiama daugiau informacijos:

<https://twitter.com/DHSCgovuk/status/1387368497517236234>

Ar vakcina tinka jaunuoliams, kurie veganai / vegetarai, musulmonai ar žydai?

„Pfizer“ vakcinoje nėra mėsos darinių, gyvūninės kilmės produktų ar kiaušinių.

Britų islamo medicinos asociacija parengė naudingą vadovą, kurį galima rasti adresu <https://britishima.org/operation-vaccination/hub/>.

Ar vakcinose yra COVID-19?

Ne, vakcinose nėra gyvo viruso.

Ar mano vaikas gali gauti vakciną nuo COVID-19 kartu su vakcina nuo gripo?

Vakcina nuo gripo bus siūloma visiems vaikams nuo 8 iki 12 klasės (imtinai) vidurinėje mokykloje ir 16-17 metų vaikams, turintiems sveikatos sutrikimų.

Jeigu jūsų vaikui siūlomos abi vakcinos, saugu jas leisti vienu metu.

Šiais metais kaip niekada svarbu pasiskiepyti, nes tyrimai rodo, kad kai kuriems žmonėms, užsikrėtusiems COVID-19 ir gripo virusu, padidėja komplikacijų, kurios gali būti mirtinos, rizika.

Kaip registruojamas skiepas?

Skiepijimo metu jūsų vaikas gaus COVID-19 skiepo įrašo kortelę, kurioje bus pateikta išsami informacija apie suleistą vakciną. Įrašų kortelę laikykite saugioje vietoje. Informacija apie skiepą taip pat bus užregistruota elektroniniu būdu.

Jeigu patarimo kreipiatės į gydytoją ar slaugytoją, būtinai jam pasakykite apie skiepą (jei įmanoma, parodykite skiepų kortelę), kad jis galėtų tinkamai įvertinti jūsų būklę.

Papildoma informacija

JK vyriausių medicinos pareigūnų rekomendacijas dėl 12-15 metų jaunuolių skiepijimo rasite: www.gov.uk/government/publications/universal-vaccination-of-children-and-young-people-aged-12-to-15-years-against-covid19

Daugiau informacijos rasite adresu www.nidirect.gov.uk/covid-vaccine

Jeigu turite klausimų apie vakciną, kreipkitės į mokyklos slaugytojų komandą.

Jeigu jaučiatės suglumę ar nerimaujate dėl sprendimo ar COVID-19, pagalbos kreipkitės www.nhs.uk/mental-health/nhs-voluntary-charity-services/charity-and-voluntary-services/get-help-from-mental-health-helplines

Prie šio dokumento internetinės versijos gali būti pridėta papildomos informacijos tėvams ir vaikams, norintiems pasikalbėti apie COVID-19 vakciną 12–15 metų jaunuoliams. Naujausią versiją ir kitus lankstinukus pacientams rasite PHA internetinėje svetainėje pha.site/covid-vaccine-schools

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

Vakcina padeda apsaugoti labiausiai pažeidžiamus žmones.